

ANTALYA ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ THE ANTALYA UNION OF TRADESMEN AND CRAFTSMEN

Sayı : 2022-M/01-102-2039

26/12/2022

Konu : Fahiş Fiyat Artışı ve Stokçuluk Hk.

ODALARA 2022/102 SAYILI GENELGE

İlgi: TESK'in 23/12/2022 tarihli ve 2022/112 sayılı genelgesi.

Bilindiği üzere, 16/04/2020 tarihli ve 7244 sayılı "Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" un 13 üncü ve 14 üncü maddeleriyle, 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklikle üretici, tedarikçi perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluğu engellemek ve gerekli hallerde idari para cezası kararı almak amacıyla "Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu" oluşturulmuş olup; kurulun sekretarya hizmetleri İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Yapılan düzenleme ile 6585 sayılı Kanunun Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapılamayacağı" ikinci fıkrasında ise, "Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulamayacağı" hükümlerine yer verilmiştir.

6585 sayılı Kanun'un "Ceza hükümleri" başlıklı 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) nolu bendi ve 2022 yılı için belirlenen yeniden değerleme oranı uyarınca, bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş fiyat artışı yapan üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler hakkında; 14.860 Türk Lirasından 148.607.- Türk Lirasına kadar ; piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunan üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler hakkında ise 100.000.- Türk Lirasından 2.000.000.- Türk Lirasına kadar idari para cezası verilebilmektedir.

Kurulun oluşumu, görev ve yetkileri ile üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarının denetlenmesine ve idari para cezalarının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ise 28/05/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu Yönetmeliği İle belirlenmiştir.

Yönetmeliğin 3 'üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde; "Fahiş fiyat artışı: olağanüstü hal, afet ve ekonomik dalgalanma dönemleri ile diğer acil durumlarda üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından satışa sunulan ve kamunun beslenme, sağlıklı yaşama ve korunma gibi temel karşılamak için zorunlu olan mal ve hizmetlerin fiyatında girdi ve diğer üretim maliyetlerindeki artış gibi haklı bir sebebe dayanmaksızın yapılan aşırı ve adil olmayan artış" olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca, Yönetmeliğin "Denetim ve ceza hükümleri" başlıklı 15 'inci maddesinin beşinci fıkrasında; "İdari para cezasının belirlenmesinde; işlenen fiilin ağırlığı ve haksızlık içeriği, işletmenin türü, büyüklüğü ve bulunduğu sektör, fahiş fiyat artışı ve stokçuluk faaliyetinden sağlanan menfaat ile daha önce aynı konuda idari para cezası uygulanıp uygulanmadığı gibi hususların dikkate alınacağı." kurala bağlanmıştır.

Bu bağlamda, arz ve talep dengesiyle uyuşmayan fiyat hareketleri Bakanlık tarafından yakından takip edilmekle birlikte ticari hayattaki kurallara aykırı hareket etmek suretiyle tüketicilerin mağdur olmasına neden olan üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler hakkında Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulunca gerekli idari para cezaları uygulanmaktadır.

Belirlenen ekmek fiyat tarifelerine aykırı şekilde yapılan satışlar da benzer şekilde Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu tarafından incelemeye alınabilmekte ve tarifeye aykırı şekilde satış yapan üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler hakkında idari yaptırım uygulanabilmektedir.

Bu çerçevede, Ticaret Bakanlığı (İç Ticaret Genel Müdürlüğü) tarafından TESK'e intikal eden yazıda; tarife dışı ekmek satışlarının önlenmesi ve olası İdari yaptırım kararlarına bağlı olarak mağduriyet yaşanmaması adına teşkilatın bilgilendirilmesi talep edilmiştir.

Bilgilerinizi ve esnaf ve sanatkarlarımıza duyurulması hususunda gereğini rica ederiz.

Bayram DAL Birlik Başkan V.